

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620203322
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6620203322.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu M. G., nar. XX. XX. XXXX a žalobkyne Y. G., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom A. E., E. A. XXXX/X, obaja zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o. so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému OTP Banka Slovensko, a. s., Bratislava, Štúrova 5, IČO: 31 318 916, o určenie neexistencie záložného práva, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6Csp/78/2020-481 zo dňa 19. 05. 2021, takto

rozhodol:

I. Pokračuje v konaní s právnym nástupcom žalovaného Československá obchodná banka a. s., Žižkova 11, Bratislava, IČO: 36 854 140.

II. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %; o výške trov rozhodne súd prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe proti žalovanému OTP Banka Slovensko, a. s. Bratislava, IČO: 31 318 916 a určil, že nemá záložné právo k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, kat. úz. A. E., parc. KN-C č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a stavba: byt č. XX vo vchode č. 1, na 8. poschodí bytovky súp. č. XXXX, a podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XXXX/XXXXXX, bytovka postavená na parc. č. XXXX/X a záložné právo zapísané na liste vlastníctva č. XXXX v časti „C“ pod V XXXX/XXXX, povolené dňa 23. 07. XXXX-XXXX/XXXX v prospech OTP Banka Slovensko, a. s., IČO: 31 318 916, Štúrova 5, 81 354 Bratislava, na byt č. XX, podľa zmluvy ZZ X k úverovej zmluve číslo XXX/XXXX/XXSÚ, ktoré vzniklo na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. ZZ X k úverovej zmluve číslo XXX/XXXX/XXSÚ zo dňa 24. 09. 2010, uzavretej medzi žalobcami a žalovanou.

2. Okresný súd pôvodne konal o žalobe žalobcov 1/ H. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. N. XX, 2/ H. R., nar. XX. XX. XXXX bytom H. N. XX. 3/ M. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. E., E. A. XXXX/ X a 4/ Y. G., bytom A. E., E. A. XXXX/X, proti žalovanému O. R. E., a. s. R., IČO: 31 318 916 o určenie neplatnosti zmluvy a iné, ktoré konanie bolo vedené pod sp. zn. 6Csp/107/2018. Uznesením č. k. 6Csp/107/2018-351 zo dňa 26. 03. 2019 okresný súd pripustil zmenu žaloby a Uznesením č. k. 6Csp/107/2018-439 zo dňa 08. 06. 2020 vylúčil konanie vo veci týkajúcej sa žalobcov 3/ a 4/ a žalovaného na samostatné konanie.

3. Žalobcovia sa domáhali určenia, že žalovaný nemá záložné právo k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sú vo vlastníctve žalovaných, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX v kat. úz. A. E.. Žalobcovia tvrdili, že 28. 09. 2017 došlo k premlčaniu pohľadávky zabezpečenej záložným právom a výkon záložného práva začal žalovaný až v roku 2018, po uplynutí premlčacej doby samotného dlhu. V podaní zo dňa 19. 03. 2019 namietali, že k zosplatneniu celej úverovej pohľadávky došlo pre omeškanie dlžníka H. R. s plnením splátky, splatnej 27. 10. 2014. Žalovaný pristúpil k prvému uplatneniu pohľadávky až 11. 09. 2018 oznámením o dobrovoľnej dražbe. Síce už 13. 05. 2016 oznámil výkon záložného práva, ale k spočívaniu premlčacej doby dochádza len vtedy, keď si oprávnená osoba právo uplatní u príslušného orgánu a v začatom konaní pokračuje. Ak v konaní nepokračuje, premlčacia doba plynie ďalej. Žalobca okrem oznámenia listom z 13. 05. 2016 žiadne úkony až do 11. 09. 2018 nerealizoval a k uplatneniu práva zo strany žalovaného došlo až 11. 09. 2018.

4. Vo vyjadrení z 02. 11. 2018 žalovaný uviedol, že ako veriteľ a H. R. ako dlžník, uzavreli dňa 24. 09. 2010 zmluvu o OTP americkej hypotéke č. XXX/XXXX/XX SU v znení dodatku č. 1 zo dňa 15. 12. 2010, na základe ktorej bol v prospech dlžníka H. R. poskytnutý bezúčelový spotrebný úver v sume 45.000 EUR, zabezpečený nehnuteľnosťou. Dlžník sa zaviazal úver splatiť v 238 splátkach vo výške 307,67 EUR od 27. 12. 2010 do 27. 09. 2030. Keďže dlžník porušoval podmienky zmluvy, žalovaný listom zo dňa 01. 10. 2015 vyhlásil úver za predčasne splatný. Dlžník uhradil 10.192,83 EUR. Pohľadávka žalovaného pozostávala z nesplatenej istiny 34.807,15 EUR, úroku 4.319,46 EUR a úroku z omeškania 3.568,69 EUR. Výkon záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe je v súlade so zákonom a zmluvou.

5.1. Okresný súd zistil, že medzi H. R., spoludlžníčkou B. R. a žalovaným ako veriteľom bola uzavretá dňa 24. 10. 2010 zmluva o OTP americkej hypotéke, na základe ktorej bol H. R. poskytnutý bezúčelový spotrebný úver zabezpečený nehnuteľnosťou, v sume 45.000 EUR. Rovnaký deň bola uzavretá zmluva o záložnom práve medzi žalobcami (pôvodne v konaní sp. zn. 6Csp/107/2018 žalobcovia v rade 3/ a 4/) a žalovaným, predmetom zálohu bola nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov, zapísaná na LV č. XXXX pre kat. úz. A. E., byt č. XX na 8. poschodí vo vchode X bytového domu súp. č. XXXX na parc. č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XXXX/XXXXXX, ako aj pozemok parc. č. XXXX/X.

5.2. Na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. A. E. bola zapísané záložné právo v prospech žalovaného pod č. H zo dňa 23. 07. 2013.

6. Okresný súd zistil, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, lebo v prípade, že súd žalobe vyhovie, záložné právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov, bude vymazané z evidencie katastra nehnuteľností.

7.1. Záložné právo má vo vzťahu k zabezpečenej pohľadávke akcesorickú povahu. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na vynútenosť práva. Záložca môže vzniesť námietku premlčania a tým odvrátiť výkon záložného práva. Všeobecná trojročná premlčacia doba neplynie, iba ak záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva a v začatom konaní riadne pokračuje. Ak záložný veriteľ nezačal s predajom zálohu a bola uplatnená námietka premlčania, stráca záložný veriteľ možnosť domáhať sa uspokojenia zo zálohu.

7.2. Námietku premlčania môže záložca úspešne prvýkrát uplatniť až v momente, kedy uplynula aj premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky. V posudzovanej veci bolo zistené, že v Rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5Csp/157/2018-89 zo dňa 14. 10. 2019 (č. l. 449) v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/173/2019-137 zo dňa 26. 02. 2020 bola žaloba voči úverovému dlžníkovi H. R. zamietnutá na základe zistenia, že došlo k premlčaniu peňažnej pohľadávky žalovaného. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že k premlčaniu došlo najneskôr 27. 09. 2017 po uplynutí premlčacej doby, ktorá začala plynúť v spojení s neuhradenou splátkou splatnou 27. 09. 2014. Nasledujúcim dňom 28. 09. 2014 mohol žalovaný začať s výkonom záložného práva a začala plynúť trojročná premlčacia doba. Keďže nedošlo k pretrhnutiu plynutia premlčacej doby na výkon záložného práva, tá uplynula pre zabezpečenú pohľadávku od 28. 09. 2014 do 28. 09. 2017.

7.3. Záložné právo po vznesení námietky premlčania ostáva v podobe naturálnej obligácie. Záložné právo nemôže byť naďalej spôsobilým právnym prostriedkom pre uspokojenie zabezpečenej pohľadávky, jeho ďalšia existencia je nerealizovateľná, veriteľ sa nemôže domôcť speňaženia zálohu na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo v podobe naturálnej obligácie je nevykonateľné

a záložca sa môže domáhať výmazu záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa, preto súd určil, že žalovaný nemá k označeným nehnuteľnostiam záložné právo.

8. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 151a, § 151b, § 151e ods. 2, § 151j ods. 1, ods. 2, § 151l ods. 1, § 151md ods. 2, ods. 3, § 100, § 101 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c) CSP. Žalobcovia boli v konaní úspešní v celom rozsahu a preto okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcom trovy konania v rozsahu 100 %.

9.1. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie žalovaný, ktorý namietal nesprávne skutkové zistenia a právne posúdenie veci. Navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

9.2. S premlčaním záložného práva vznikajú nemalé problémy. V zmysle doktríny premlčané právo nezaniká, ale stáva sa z neho naturálna obligácia, ktorú nemožno procesne uplatniť. Špecifikom záložného práva je ale absencia nutnosti uplatňovať si ho. Premlčať sa môže len právo záložného veriteľa a výkon záložného práva, t. j. možnosť s úspechom realizovať uhradzovaciu funkciu záložného práva. Žalovaný má za to, že je potrebné rozlišovať premlčanie nárokov zo záložného práva a premlčanie záložného práva. Žalovaný ako záložný veriteľ mal legitímne očakávanie, že jeho právo pretrvá vo forme naturálnej obligácie a že ho môže vykonať s odkazom na § 151j Občianskeho zákonníka.

9.3. Žalobcovia v 1. a 2. rade porušili Zmluvu o úvere tým, že nesplácali úver v zmysle podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere. Žalovaný v 1. rade prevzal poslednú výzvu pred zosplatnením zo dňa 15. 01. 2015 dňa 21. 01. 2015 a žalovaná v 2. rade dňa 23. 01. 2015. Keďže žalobcovia v 1. a 2. rade naďalej porušovali podmienky Zmluvy o úvere, žalovaný listom zo dňa 01. 10. 2015 vyhlásil úver za predčasne splatný a žalobcovia v rade 1. a 2. boli povinní uhradiť záväzok do 10 dní odo dňa doručenia tohto listu. Žalobca v rade 1. prevzal vyhlásenie úveru za predčasne splatný dňa 05. 10. 2015. Žalobcovia v rade 1. a 2. si povinnosť vrátiť nesplatený úver s príslušenstvom nesplnili.

10. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že žalovaný v odvolaní nespochybnil skutočnosť, že prvý krát mohol žalovaný uplatniť svoje záložné právo v prvý deň omeškania dlžníka so splnením peňažného dlhu, t. j. 28. 09. 2014. V prejednávanom prípade došlo k márnemu uplynutiu premlčacej doby na uplatnenie záložného práva dňom 28. 09. 2017, žalobcovia sa premlčania dovolali, na základ čoho konajúci súd správne ustálil, že došlo k premlčaniu záložného práva. Žalobcovia navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne.

11.1. Krajský súd výpisom z obchodného registra a z odvolania právneho zástupcu žalovaného zistil, že pôvodný žalovaný OTP Banka Slovensko, a. s. Bratislava, s ktorým konal okresný súd, zanikol bez likvidácie a jeho právnym nástupcom sa od 01. 10. 2021 stala spoločnosť Československá obchodná banka a. s., Žitkova 11, Bratislava, IČO: 36 854 140. Odvolací súd preto rozhodol v zmysle § 64 CSP o pokračovaní v odvolacom konaní s uvedeným právnym nástupcom žalovaného Všeobecná úverová banka a. s., Bratislava.

11.2. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

12.1. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

12.2. Podľa § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

Podľa § 151l ods. 1 Občianskeho zákonníka, začatie výkonu záložného práva je záložný veriteľ povinný písomne oznámiť záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, a pri záložných právach registrovaných v registri záložných práv aj zaregistrovať začatie výkonu záložného práva v tomto

registri, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak. V písomnom oznámení o začatí výkonu záložného práva záložný veriteľ uvedie spôsob, akým sa uspokojí alebo sa bude domáhať uspokojenia zo zálohu.

12.3. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem;

13.1. Odvolanie nebolo dôvodné. Okresný súd správne vychádzal z toho, že právnym dôsledkom vzniesenia námietky premlčania práva na peňažné plnenie, ktoré bolo zabezpečené záložným právom zo strany záložného dlžníka, je to, že záložný veriteľ nemôže uspokojiť svoju pohľadávku predajom zálohu. Žalovaný nenamieta skutkové zistenia okresného súdu, na ktorých bolo založené rozhodnutie. Polemizuje, že premlčané záložné právo nezaniklo, ale zanikol iba právny nárok záložného veriteľa. Žalovaný nespochybnil procesný základ určovacej žaloby, t. j. naliehavý právny záujem na určení neexistencie záložného práva a v odvolaní sa vyjadroval iba k právnemu vzťahu s úverovými dlžníkmi, ktorý vyplýval z úverovej zmluvy. Tiež prehliadol, že pôvodná žalobkyňa v 2. rade H. R. nie je spoludlžník, ale záložca.

13.2. Okresný súd videl naliehavý právny záujem žalobcov v tom, že záložné právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú v ich bezpodielovom spoluvlastníctve, bude môcť byť vymazané z evidencie katastra nehnuteľností.

14. Zo súdneho spisu vyplýva, že žalovaný oznámil výkon záložného práva, ktorý sa týkal sporného bytu vo vlastníctve žalobcov prostredníctvom dražobnej spoločnosti Aukčný Dom, s. r. o., T. listom z 11. 09. 2018, zn.. N., spolu s oznámením o dobrovoľnej dražbe bytu, ktorej termín bol stanovený na 17. 10. 2018 o 13:30 hod (č. l. 231,224-228, 145-148). Súčasne bola pod zn. N. z 11. 09. 2018 oznámená dražba nehnuteľností vo vlastníctve úverových dlžníkov na 17. 10. 2018 o 13:00 hod (č. l. 141n). Okresný súd vydal neodkladné oparenie č. k. 6Csp/107/2018-234 z 12. 10. 2018 o povinnosti zdržať sa dobrovoľnej dražby (č. l. 238) a Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 15Co/16/2019-302 z 31. 01. 2019, (č. l. 306-313) neodkladné opatrenie potvrdil. Z vyjadrenie žalovaného k žalobe z 31. 10. 2018 (č. l. 259-266) a oznámenia o zosplatnení úveru k 01. 10. 2015, ktoré prevzal úverový dlžník 05. 10. 2015 vyplýva, že veriteľ stanovil lehotu na úhradu všetkých splatných záväzkov z úverovej zmluvy do 10 dní, t. j. do 15. 10. 2015.

15.1. Dohodnutý obsah úverovej zmluvy, záložnej zmluvy a zosplatnenie úveru neboli sporné.

15.2. Pre posúdenie právneho vzťahu žalobcov ako záložných dlžníkov a žalovaného veriteľa sú rozhodujúce podmienky pre začiatok výkonu záložného práva, ktoré boli upravené v Čl. V, zmluvy o zriadení záložného práva, ktorú uzavreli žalobcovia ako záložní dlžníci so žalovaným 24. 09. 2010, ako konštatoval aj okresný súd. V záložnej zmluve sa uvádza, že ak zabezpečená pohľadávka nebude riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva ... začatie výkonu záložného práva je záložný veriteľ povinný písomne oznámiť záložcovi ... v písomnom oznámení o začatí výkonu záložného práva záložný veriteľ uvedie spôsob, akým uspokojí alebo sa bude domáhať uspokojenia zo zálohu. Predať záloh...môže záložný veriteľ najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi (č. l. 55-60).

15.3. Žalovaný v podstate namietal, že ak záväzok úverových dlžníkov zosplatnil dňa 01. 10. 2015, s výkonom záložného práva mohol začať po 30 dňoch, t. j. od 01. 11. 2015, pričom začatie výkonu záložného práva oznámila záložcovi dražobná spoločnosť listom z 11. 09. 2018 zn. N. . V takom prípade by k uplynutiu premlčacej doby nedošlo.

15.4. Uvedená dohoda o podmienkach, za ktorých veriteľ pristúpi výkonu záložného práva v zmluve o zriadení záložného práva sa však nezakladá iba na vôli veriteľa, na jeho rozhodnutí o zosplatnení úveru, ale vyplýva zo splatnosti úverových splátok, dohodnutých pri uzavretí úverovej zmluvy. Na premlčanie záložného práva preto nemá vplyv to, či záložný veriteľ dlh voči úverovému dlžníkovi (ktorý je odlišný od záložného dlžníka) zosplatnil. Na to, aby sa žalovaný veriteľ vyhol premlčaniu, musel by uplatniť právo v premlčacej dobe, ktorej začiatok sa počíta vo vzťahu k pohľadávke (t. j. k splátkam úveru), ktorú záložné právo zabezpečuje. Z obsahu záložnej zmluvy vyplýva, že jedinou podmienkou na to, aby záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva je to, že zabezpečená pohľadávka nebude riadne a včas splnená. Riadne a včasné splnenie treba chápať a vykladať vo vzťahu k jednotlivým splátkam úveru, ktorých splatnosť bola dohodnutá pri uzavretí úverovej zmluvy. Záložná zmluva teda nespája začiatok výkonu záložného práva so zosplatnením celého úveru, ale so splatnosťou tej ktorej splátky úveru. Keďže premlčacia doba úveru sa posudzuje od najstaršej zročnej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka), k uplynutiu premlčacej doby došlo k 27. 09. 2017. Pretože dovtedy žalobca nezačal s výkonom záložného

práva, došlo k tomuto dátumu aj premlčaniu záložného práva. Navyše, v posudzovanej veci okresný súd musel prihliadať aj na súdne rozhodnutie sp. zn. 5Csp/157/2018-89 zo dňa 14. 10. 2019 (č. l. 449), ktoré voči žalovanému ako úverovému veriteľovi konštatovalo premlčanie jeho práva a z toho dôvodu bola žaloba voči úverovým dlžníkom zamietnutá.

16.1. Pokiaľ žalovaný uviedol, že ako záložný veriteľ mal legitímne očakávanie, že jeho právo pretrvá vo forme naturálnej obligácie a že ho môže vykonať s odkazom na § 151j Občianskeho zákonníka, odvolací súd uvádza, že žalovaný nepreukázal potrebné skutočnosti a predpoklady, ktoré z uvedenej právnej úpravy vyplývajú, pretože ako záložný veriteľ nezačal včas s výkonom záložného práva a záložca účinne vzniesol námietku premlčania.

16.2. Predmetom posúdenia je síce záložné právo ako právo k veci, ale toto právo slúži výlučne na zabezpečenie pohľadávky a má akcesorickú povahu. Právne účinky záložného práva majú význam len pokiaľ trvá právny nárok k zabezpečenej pohľadávke. Keďže právny nárok k premlčanej pohľadávke nemožno priznať, je namieste žaloba o určenie neexistencie záložného práva. Obdobné dôsledky bude mať samotný zápis súdneho rozhodnutia o neexistencii záložného práva na liste vlastníctva, pretože informuje o usporiadaní právneho vzťahu k nehnuteľnosti.

17.1. Odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorý správne zistil, že žalovaný veriteľ začal s výkonom záložného práva až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Premlčanie záložného práva nezačalo plynúť od zosplatnenia zostávajúcich splátok úveru. Začiatok premlčania výkonu záložného práva sa posudzuje od momentu, kedy zabezpečovaná pohľadávka, alebo jej časť (tá ktorá splátka), nebola riadne a včas splnená. Keďže splnenie zabezpečeného dlhu bolo dohodnuté v splátkach, premlčanie záložného práva sa posudzuje ako premlčanie zabezpečenej pohľadávky, od zročnosti najstaršej splatnej splátky úveru. Premlčanie dlhu úverového dlžníka bolo judikované v Rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5Csp/157/2018-89 zo dňa 14. 10. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/173/2019-137 zo dňa 26. 02. 2020. Žalobcovia preukázali, že právny nárok žalovaného ako veriteľa voči úverovým dlžníkom súd v inom konaní zamietol práve z dôvodu premlčania. Z akcesority právneho vzťahu záložného dlžníka voči záložnému veriteľovi, ktorý je odvodený od právneho vzťahu veriteľa a úverového dlžníka vyplýva, že postavenie záložcu nemôže byť horšie, ako postavenie úverového dlžníka.

17.2. Premlčané záložné právo nie je spôsobilé pre uspokojenie peňažnej pohľadávky záložného veriteľa, ktorú záložné právo pri svojom vzniku zabezpečovalo. Žaloba na určenie neexistencie záložného práva bola odôvodnená nielen ako prostriedok na odstránenie neistoty ohľadom sporných práv medzi stranami sporu, ale aj vo vzťahu k tretím osobám, ohľadne zápisov existencie alebo neexistencie práva v katastri nehnuteľností.

18. Vzhľadom na to, že skutkové a právne závery okresného súdu žalobca v odvolacom konaní vecnými dôvodmi nespochybnil, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní boli úspešní žalobcovia, ktorým odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v zmysle § 255 ods. 1 CSP. O výške náhrady rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie samostatným uznesením

20. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.